

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Медичний № 2

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард Бурячківський

04 вересня 2023 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет Медичний, курс III

Навчальна дисципліна: «**КЛАСИЧНИЙ МАСАЖ**»

Затверджено:

Засіданням кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання

Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від 04.09.2023 р.

Завідувач кафедри д.м.н., професор

Ольга Юшковська

Розробники:

асистент Семененко О. В.

асистент Шахназарян К.Є.

Практичне заняття № 1

Тема: Основні прийоми масажу. Розслаблюючий масаж.

Мета: Опанування знань про основні прийоми масажу.

Основні поняття: Чотири основні прийоми масажу: погладжування, розтирання, розминання, вібрація. Додаткові прийоми погладжування, розтирання, розминання, вібрації. Розслаблюючий масаж.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Основні прийоми масажу.
2. Додаткові прийоми погладжування.
3. Додаткові прийоми розтирання.
4. Додаткові прийоми розминання.
5. Додаткові прийоми вібрації.
6. Розслаблюючий масаж.

4. Обговорення теоретичних питань:

Чотири основні прийоми масажу: погладжування, розтирання, розминання, вібрація. Додаткові прийоми погладжування, розтирання, розминання, вібрації. Розслаблюючий масаж.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Основні прийоми класичного масажу.
- Додаткові прийоми класичного масажу.
- Розслаблюючий масаж.
- Відмінність розслаблюючих прийомів масажу від тонізуючих.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyy%20m>
Лікувальний масаж : ают. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : ают. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyy%20masaz>
Спортивний масаж : ают. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/ Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В., Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.

Практичне заняття № 2

Тема: Класичний масаж

Мета: Опанування знань про загальні основи класичного масажу.

Основні поняття: Класичний масаж, основні прийоми класичного масажу, додаткові прийоми класичного масажу.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Дати визначення терміну «Класичний масаж».
2. Які основні завдання класичного масажу.
3. Що включає в себе класичний масаж.
4. Методика проведення класичного масажу.
5. Ціль застосування класичного масажу.
6. Основні прийоми класичного масажу.
7. Додаткові прийоми класичного масажу.
8. Відмінність розслаблюючих прийомів масажу від тонізуючих.

4. Обговорення теоретичних питань:

Класичний масаж, основні прийоми класичного масажу, додаткові прийоми класичного масажу.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Основні та додаткові прийоми класичного масажу.
- Додаткові прийоми погладжування, розтирання, розминання, вібрації.
- Відмінність розслаблюючих прийомів масажу від тонізуючих.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж нижніх кінцівок. Роль підошви і склепіння стопи».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у

- клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія"): навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Масєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.

- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
<https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 3

Тема: Класичний масаж нижніх кінцівок. Роль підошви і склепіння стопи

Мета: Опанування знань про загальні основи масажу нижніх кінцівок.

Основні поняття: Класичний масаж нижніх кінцівок. Роль підошви і склепіння стопи

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.
2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.
3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:
 1. Класичний масаж нижніх кінцівок.
 2. Роль підошви і склепіння стопи.
 3. Масаж задніберцевого м'яза при плоскостопості.
 4. Методика проведення масажу при плоскостопості.
 5. Методика проведення масажу під час вальгусної деформації стоп.
 6. Методика проведення масажу під час варусної деформації стоп.

4. Обговорення теоретичних питань:

Класичний масаж нижніх кінцівок. Роль підошви і склепіння стопи

5. Теми доповідей/рефератів:

- Класичний масаж нижніх кінцівок.
- Роль підошви і склепіння стопи.
- Методика проведення масажу під час вальгусної або варусної деформації стоп.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж верхніх кінцівок. Класичний масаж грудної клітини та живота».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у

- клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія"): навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Масєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.

- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
<https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 4

Тема: Класичний масаж верхніх кінцівок. Класичний масаж грудної клітини та живота.

Мета: Опанування знань про загальні основи масажу верхніх кінцівок, грудної клітини та живота.

Основні поняття: Класичний масаж верхніх кінцівок. Класичний масаж грудної клітини та живота.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.
2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.
3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:
 1. Класичний масаж верхніх кінцівок.
 2. Класичний масаж грудної клітини.
 3. Класичний масаж живота.
4. Обговорення теоретичних питань:
Класичний масаж верхніх кінцівок, грудної клітини та живота.
5. Теми доповідей/рефератів:
 - Класичний масаж верхніх кінцівок.
 - Класичний масаж грудної клітини.
 - Класичний масаж живота.
6. Підбиття підсумків.
Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж голови. Сегментарний масаж».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.

7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
<https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 5

Тема: Класичний масаж голови. Сегментарний масаж.

Мета: Опанування знань про загальні основи класичного масажу голови.

Основні поняття: Класичний масаж голови. Сегментарний масаж.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Класичний масаж голови.
2. Які основні завдання класичного масажу голови.
3. Які основні завдання сегментарного масажу.

4. Методика проведення класичного масажу голови.
5. Методика проведення сегментарного масажу.

4. Обговорення теоретичних питань:

Класичний масаж голови. Сегментарний масаж.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Класичний масаж голови.
- Сегментарний масаж.
- Методика проведення класичного масажу голови.
- Методика проведення сегментарного масажу.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж спини».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.

7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
12. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
13. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
14. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
15. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
<https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 6

Тема: Класичний масаж спини.

Мета: Опанування знань про загальні основи класичного масажу спини.

Основні поняття: Класичний масаж спини.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Класичний масаж спини.

2. Які основні завдання класичного масажу спини.

3. Що включає в себе класичний масаж спини.

4. Методика проведення класичного масажу спини.

5. Ціль застосування класичного масажу спини.

4. Обговорення теоретичних питань:

Класичний масаж спини.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Класичний масаж спини.
- Масаж грудного відділу спини.
- Масаж поперекового відділу спини

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Класичний масаж спини».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.

2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Е. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.

3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.

4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.

5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.

6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.

7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.

9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методи масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyy%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
 - http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyy%20masaz>
Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
 - <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
- <https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття №7

Тема: Класичний масаж спини

Мета: Опанування знань про загальні основи класичного масажу спини.

Основні поняття: Класичний масаж спини.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран, масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Класичний масаж спини.
2. Які основні завдання класичного масажу спини.
3. Що включає в себе класичний масаж спини.
4. Методика проведення класичного масажу спини.
5. Ціль застосування класичного масажу спини.

4. Обговорення теоретичних питань:

Класичний масаж спини.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Класичний масаж спини.
- Масаж грудного відділу спини.
- Масаж поперекового відділу спини

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Поняття про шведський масаж.

Східний масаж шиацу».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
 - http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
 - <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В., Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
- <https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 8

Тема: . Поняття про шведський масаж. Східний масаж шиацу.

Мета: Опанування знань про шведський масаж, східний масаж шиацу.

Основні поняття: шведський масаж, східний масаж шиацу.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.
2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.
3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:
 1. Дати визначення терміну «шведський масаж», «східний масаж шиацу».
 2. Які основні завдання шведського масажу, східного масажу шиацу?
 3. Що включає в себе шведський масаж, східний масаж шиацу.
 4. Методика проведення шведського масажу, східного масажу шиацу?
 5. Ціль застосування шведського масажу, східного масажу шиацу?
4. Обговорення теоретичних питань:
Шведський масаж, східний масаж шиацу.
5. Теми доповідей/рефератів:
 - Шведський масаж.
 - Східний масаж шиацу.
6. Підбиття підсумків.
Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Тайський масаж. Літотерапія».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
 - http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok uk.pdf
Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
 - <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В., Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
- <https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 9

Тема: Тайський масаж. Літотерапія.

Мета: Опанування знань про тайський масаж, літотерапію.

Основні поняття: Тайський масаж. Літотерапія.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Тайський масаж.
2. Літотерапія.
3. Що включає в себе тайський масаж.
4. Методика проведення тайського масажу.
5. Ціль застосування тайського масажу.
6. Методика проведення літотерапії.

4. Обговорення теоретичних питань:

Тайський масаж. Літотерапія.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Тайський масаж.
- Літотерапія.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Спортивний масаж. Стрес та масаж».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.
2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Масєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до

- практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
 4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
 5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
 6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
 7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
 8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
 9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
 10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
 11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
 - Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
 12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
 13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
 14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyu%20m>
Лікувальний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
 - http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
Масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
 - <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyu%20masaz>
Спортивний масаж : а нот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
 - <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
- <https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття № 10

Тема: Спортивний масаж. Стрес та масаж.

Мета: Опанування знань про загальні основи спортивного масажу.

Основні поняття: Спортивний масаж та його класифікація. Попередній масаж. Різновиди сеансів попереднього масажу та методика їх проведення: розмінальний, заспокійливий, тонізуючий та зігріваючий. Відновлювальний масаж. Поняття про сеанс відновного масажу та його фізіологічне обґрунтування. Тренувальний масаж. Основні засади побудови сеансу тренувального масажу. Особливості методики сеансу масажу для підвищення тренуваності, для вдосконалення фізичних якостей, для збереження спортивної форми. Особливості тренувального масажу в залежності від виду спорту, характеру тренування та стану спортсмена.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран, масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Дати визначення терміну «спортивний масаж», «попередній масаж».
2. Які основні завдання відновного масажу.
3. Що включає в себе попередній масаж.
4. Методика проведення тренувального масажу.
5. Ціль застосування попереднього масажу.
6. Особливості попереджувального масажу залежно від видів спорту.
7. Особливості тренувального масажу в залежності від виду спорту, характеру тренування та стану спортсмена.

4. Обговорення теоретичних питань:
Спортивний масаж. Стрес та масаж.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Спортивний масаж.
- Стрес та масаж.
- Різновиди сеансів попереднього масажу та методика їх проведення.
- Особливості попереджувального масажу залежно від видів спорту.
- Методика проведення тренувального масажу.
- Поняття про сеанс відновного масажу та його фізіологічне обґрунтування.
- Особливості тренувального масажу в залежності від виду спорту, характеру тренування та стану спортсмена.

6. Підбиття підсумків.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

Тема наступного практичного заняття: «Масаж та фізіотерапія. Баночний масаж. Косметичний масаж».

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.

2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.
3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyy%20m>

- Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf
- Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyy%20masaz>
- Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
- <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
<https://online.mirmassage.com.ua>

Практичне заняття №11

Тема Масаж та фізіотерапія. Баночний масаж. Косметичний масаж.

Мета: Опанування знань про загальні основи баночного, косметичного масажу.

Основні поняття: Баночний масаж. Косметичний масаж. Масаж та фізіотерапія.

Обладнання: мультимедійний проектор, екран. масажний стіл.

План:

1. Організаційні заходи: привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми та мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. Контроль опорного рівня знань: фронтальне опитування з основної термінології.

3. Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Дати визначення терміну «баночний масаж».
2. Особливості баночного масажу
3. Дати визначення терміну «косметичний масаж».
4. Методика проведення баночного масажу.
5. Ціль застосування баночного масажу.
6. Методика проведення косметичного масажу.
7. Ціль застосування косметичного масажу.

4. Обговорення теоретичних питань:

Масаж та фізіотерапія. Баночний масаж. Косметичний масаж.

5. Теми доповідей/рефератів:

- Баночний масаж.
- Косметичний масаж.
- Масаж та фізіотерапія.

6. Підбиття підсумків. Іспит.

Оголосити оцінки здобувачам та обґрунтувати згідно критеріями оцінювання знань.

7. Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 296 с.

2. Штеренгерц А. Е. Масаж для дорослих та дітей / А. Є. Штеренгерц, Н. А. Біла. - Київ: Здоров'я, 2016. - 384 с.

3. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз.

- виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
4. Юшковська О.Г., Кухар Н.Н., Плакіда О.Л. Фізична реабілітація: методичні рекомендації до практичних занять для студентів 4 курсу медичного факультету. Одеса: «Поліграф», 2016. 160 с.
5. Ісаєв Ю. О. Сегментарно-рефлекторний і точковий масаж у клінічній практиці / Ю.О. Ісаєв. – Київ : Здоров'я, 2016. – 320 с.
6. Кунічев А. А. Лікувальний масаж/А. А. Кунічев. - Київ: Вища школа, 2019. - 328 с.
7. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
8. Руденко Р. Масаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Львів : Сплайн, 2015. – 304 с.
9. Актуальні питання спортивної медицини/Монографія/Є.Л. Михалюк, Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 160 с.

Додаткова:

1. Васічкін В. І. Методики масажу: 1200 способів масажу / В. І. Васічкін. - Київ: Здоров'я, 2016. - 307 с.
2. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації щодо підготовки студентів до практичних занять. Одеса, 2010. - 243 с.
3. Петров К. Б. Особливості класичного масажу окремих частин тіла/К. Б. Петров. - Київ: Гість, 2002. - 134 с
4. Фізична реабілітація. Методичні рекомендації для підготовки студентів до практичних занять. Одеса 2010. – 243 с.
5. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
6. Вакуленко Л. О. Лікувальний масаж / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2015. – 448 с.
7. Вакуленко Л. О. Атлас масажиста / Вакуленко Л.О. Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. – Тернопіль : Укр. мед. книга, 2014. – 304 с.
8. Корольчук А. П. Масаж загальний і самомасаж : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання і спорту / А. П. Корольчук, А. С. Сулима. – Вінниця, 2018. – 124 с.
9. Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник / Г. А. Макарова. – Київ: Здоров'я, 2003. – 480 с.
10. Вейцман В. В. Масаж / В. В. Вейцман. - Київ: Здоров'я, 2000. - 577 с
11. Васічкін В. І. Сегментарний масаж / В. І. Васічкін. - Київ : Здоров'я, 2018. - 312 с.
- Макарова Г. А. Спортивна медицина: підручник /Г. А. Макарова. – Київ : Здоров'я, 2013. – 480 с.
12. Язловецький В. С. Основи спортивного й лікувального масажу : посібник / В. С. Язловецький, В. М. Мухін, А. Н. Турган. – Кіровоград, 2015. – 336 с
13. Руденко Р. Спортивний масаж : навч.-метод. посіб. / Романна Руденко. – Вид. 2-е, допов. – Львів : Ліга-прес, 2009. –160 с.
14. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

Електронні інформаційні ресурси:

- <http://www.moz.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/366/1/likuval%27nyy%20m>
Лікувальний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 14 с.
- http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/365/1/masazh_pok_uk.pdf

- Масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.
- <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/393/1/sportyvnyy%20masaz>
 - Спортивний масаж : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 54 с.
 - <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13789/Yushkovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Основи спортивної медицини (методичні рекомендації для студентів 4 курсу)/
Укладачі: Юшковська О.Г., Плакіда А.Л., Філоненко О.В., Семененко О.В.,
Шахназарян К.Е.– Одеса, 2023. – 61 с.
- <https://online.mirmassage.com.ua>